

Список використаних джерел:

1. URL: <https://chnpp.gov.ua/ua/uk/activity/91>.
2. URL: <http://www.volodcrl.com.ua/index.php/statti/17-suchasnij-stan-ta-aktualni-zavdannya-podolannya-naslidkiv-chornobilskoj-katastrofi>.
3. URL: <https://www.google.com/amp/s/www.bbc.com/ukrainian/features-48060567.amp>.
4. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/>

Мамульчик Анна Андріївна
курсант 1-го курсу ННІ № 2 НАВС
Науковий керівник: **Прокопович С. В.**
викладач кафедри тактичної підготовки
навчально-наукового інституту №3
Національної академії внутрішніх справ

**ГЕНДЕРНИЙ ФАКТОР У СИЛОВИХ СТРУКТУРАХ
І ЙОГО ВПЛИВ НА ТАКТИКУ ДІЙ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС
ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИИХ ЗАВДАНЬ**

Одразу варто зазначити, що питання гендерної рівності є важливим у всіх сферах життєдіяльності суспільства, і виконання службових обов'язків правоохоронцями не є виключенням. Головною метою даної роботи є висвітлення особливостей тактики дій поліцейського з урахуванням статі та роль жінки, як співробітника органів системи Міністерства внутрішніх справ України.

Для початку потрібно звернути увагу на те, що проблема дискримінації осіб за ознакою статі була актуальною завжди, незважаючи на прийняття законів, які сприяють забезпеченню однакових можливостей чоловіків та жінок[1], поширення так званого фемінізму – суспільного руху, який спрямований на досягнення рівності усіх людей, незважаючи на гендерну належність, у політичній, економічній, культурній, соціальній та інших сферах життєдіяльності, проведення різноманітних масових заходів з боротьби за можливість позиціонування жінки в суспільстві не лише як матері або дружини, а як рівноправного суб'єкта, що не окреслюється певними стереотипними межами.

Питання щодо забезпечення гендерної рівності в повній мірі розкривається у професійній діяльності і серед усіх спеціальностей права посадає чи не перше місце. Для вступу до лав нової генерації поліції усі, незважаючи на стать, мають пройти фізичний тест з ідентичними вимогами для чоловіків та жінок, психологічний та медичний тест, а також скласти екзамени щодо перевірки набутих знань із певних дисциплін. І хоча відбір на посаду співробітника правоохоронних органів для всіх відбувається однаково, вважається, що в подальшому жінки мають працювати з документацією, займатися комунікацією з населенням, а чоловіки в свою

чергу керувати батальйонами та виконувати службові завдання з використанням сили та спеціальних засобів.

Але, незважаючи на важкість службової діяльності в правоохоронних органах та урівняння нормативів для вступу до підрозділів Національної поліції України, за останніми підрахунками кількість жінок в секторі безпеки значно зросла завдяки відкриттю їм майже пів тисячі нових посад, на які вони раніше навіть не могли претендувати. У зв'язку з розширенням можливостей реалізації професійного потенціалу шляхом впровадження засад гендерної рівності кількість жінок, що заміщують керівні посади в структурі Міністерства внутрішніх справ збільшилась. Також з початку 2018 року в секторі безпеки впроваджено регулярний статистичний збір даних співробітників з урахуванням статі, що дає можливість поліпшити кар'єрний ріст жінок у юриспруденції [3].

В сфері тактики застосування підрозділів поліції між представниками правоохоронних органів все ж таки існував умовний розподіл ролей в залежності від їх статі. Вважалось, що в певних підрозділах, які передбачають значні фізичні навантаження перемінний особовий склад має включати в себе осіб чоловічої статі. Так, в поліції особливого призначення традиційно працювали переважно чоловіки, адже тактика виконання покладених на них доручень потребує спеціальної фізичної підготовки та витримки, що, зважаючи на фізіологічно-психологічні особливості організму, є майже непосильними для виконання їх жінками. Вимоги «чоловічої поведінки» трохи гальмують можливості жінок брати участь у складних операціях із використанням великої кількості екіпірування, штурмуванні будівель з можливими злочинцями всередині, тактиці перехоплення транспортних засобів або осіб, які причетні до вчинення правопорушення, тому перевагу у бойових завданнях, все ж таки, за своїми природними властивостями, мають чоловіки.[2] Проте, у зв'язку з нелегкою ситуацією, що склалася за останні роки у нашій країні, а саме Революцією Гідності, а згодом і операцією Об'єднаних сил на Сході, що раніше носила назву антитерористичної операції, все частіше запалювала жагу боротьби за справедливість в жіночих серцях, і ті, за власним бажанням, взявши зброю до рук, активно залучалися до несення служби нарівні з чоловіками, виконуючи будь-які бойові завдання.

Щодо безпосередньої служби в Національній поліції України, то жінки активно залучаються до патрулювання вулицями у парі з чоловіком, діючи за принципом розподілу ролей тактичної концепції «контакт/прикриття», згідно з якою жінки вправно ведуть діалог, адже саме спілкування є одним з найголовніших засобів досягнення поставленої мети, здійснюючи контакт з громадянами задля припинення правопорушень. Крім цього, особи жіночої статі менше покладаються на фізичну силу у своїй діяльності, уникаючи проявів агресії та складніше піддаються провокаціям з застосуванням прийомів боротьби рукопашного бою, тому їх діяльність є більш ефективною

під час здійснення тактики комунікації. Жінки першочергово спрямовують свою роботу на задоволення потреб громади та здійснення превентивної поліцейської діяльності, особливо серед малолітніх осіб, адже згідно з материнським інстинктом в них закладені турбота, співчуття та занепокоєння психологічним станом оточуючих.[4]

Звертаючи увагу на проблему домашнього насильства, яка є досить актуальною у наш час, діяльність жінки-поліцейського є невід'ємною складовою під час здійснення запобігання та протидії будь-яким вчинкам, які скоюються проти волі інших осіб. Тут також важливу роль посідає тактика комунікації, яка, як раніше згадувалося, є більш характерною у застосуванні її жінками, адже ті жінки, які страждають від домашнього насильства, схильні розповідати про такі злочини особам, тієї ж статі.

Тактика дій поліцейських під час масових заходів також має свої особливості. Безумовно, охороняючи публічний порядок за допомогою різних видів нарядів, наприклад заслін, або група затримання, перевага надається роботі саме поліцейським чоловічої статі, адже у багатьох випадках мирні масові заходи під впливом провокуючих факторів вимагають протистояння обуреним учасникам, а враховуючи фізичні особливості жінок, їм, вочевидь, буде важче здійснювати витіснення розлюченого натовпу, який вдається до агресивних нападів на правоохоронців. Проте жінки продуктивно співпрацюють з учасниками масових заходів, виконуючи роль поліції діалогу та працівників груп фіксації та документування можливих порушень.[5]

Підсумовуючи усе вищесказане, можна дійти до висновку, що у повсякденній діяльності поліції важлива роль усіх правоохоронців, в незалежності від їхньої статі або інших ознак, але зважаючи на певні фізіологічно-психологічні особливості організмів чоловіків та жінок, останні ефективніше співпрацюють з населенням шляхом комунікації та тактичних прийомів, що не потребують сильних фізичних навантажень, чоловіків ж, в свою чергу, доцільніше залучати до виконання службово-бойових завдань та будь-яких заходів, що передбачають застосування сили. І хоча механізм реалізації та забезпечення гендерної рівності в Національній поліції України не є досконалим, вимоги під час несення служби, права та покладені обов'язки мають виконуватися посадовими особами без урахування приналежності до тієї чи іншої статі, тому що охорона будь-якого **права** людини з невід'ємним дотриманням принципу недискримінації є найважливішим завданням **правоохоронних** структур.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 07.01.2018
2. Гаркуша А. Г. «Гендерний паритет: жінка в Національній поліції України», Теорія та практика державного управління і місцевого

самоврядування: Херсонський національний технічний університет, Херсон, 2019, 12 с.

3. Камінська Н. В., Чернявський С. С., Перунова О. С. «Забезпечення гендерної рівності в системі МВС та інших центральних органів виконавчої влади»: лекція, Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2020, 31 с.

4. Захарова О. «Гендерна інтеграція в правоохоронних органах: світові практики», Київ: Міжнародний центр перспективних досліджень, 2016, 15 с.

5. Комісаров О. Г., Собакарь А. О., Соболев Е. Ю., Юнін О. С. та інші «Тактико-спеціальна підготовка», навчальний посібник, Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017, 277 с.

Односталко Євген Андрійович,
курсант 1-го курсу ННІ № 1 НАВС

Науковий керівник: **Ліщук Б.В.**

старший викладач кафедри тактичної
підготовки навчально-наукового
інституту № 3 НАВС, кандидат
юридичних наук

РОЛЬ І МІСЦЕ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПРОЦЕСІВ В ДЕРЖАВІ

На мою думку проблеми національної безпеки, на сьогоднішній день, розглядають більшість країн світу. Таке явище зумовлюється зміною глобального середовища безпеки, яке сьогодні містить у собі велику кількість загроз різного характеру. Виходячи з цього, питання щодо забезпечення належного рівня національної безпеки в державі стає ключовим.

Сучасне геополітичне становище обумовлено новими відносинами у сферах суспільно-політичних та економічних, вдосконалення законодавчої бази в інтересах зміцнення національної безпеки. Але в умовах світової геополітичної трансформації, зміст такої проблеми як забезпечення національної безпеки особи, суспільства і держави становлять воєнні, економічні, політичні, соціальні, екологічні та гуманітарні аспекти. На сьогоднішній день, основним виходом із складної ситуації в Україні має стати підвищення рівня національної безпеки шляхом посилення ефективності внутрішньодержавних процесів, забезпечення і гарантування державного суверенітету та територіальної цілісності на основі демократичного розвитку суспільства і держави, дотримання високого рівня захисту прав і свобод, практичне запровадження європейських демократичних засад розвитку держави та суспільства, утвердження європейських цінностей, продовження реформування національної економіки [1].